

SOMOGYI ÚJSÁG

Kiadóhivatal:

Kaposvár, Irányi D. u. 16.

Ide küldendő az előfizetési pénzek.
Hirdetések és nyilatkozatok költségei.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 8 kor.

Félévre 4 kor.

Negyedévre 2 kor.

Egy szám ára: 20 fill.

MEGYEI ÉS HELYI-ERDEKŰ VEGERES TARTALMU HETILAP

• Kaposvári Iparoskör • hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint egyszer: KEDDEN.

Felelős szerkesztő és kiadó: POór Sándor.

Magyar iskolák.

Állandó vita tárgyat képezi néhány év óta a közéletben az iskolák, kiváltképpen a népiskolák jellege. Ez a vita jelentékeny részlete a felekezeti küzdelmeknek, melyeknek sajnos, nap-nap után tanul vagyunk.

Ki az iskola? Az egyházé vagy az államé? E kérdés körül folyik a vita s a vitákozók nem egyszer elkeseredetten, minden tárgyilagossághiján rontanak egymásnak.

Holott meddő, egészen meddő ez a szenvedélyeskedés. Mert az államnak esze ágában sincs az iskolák tulajdonjogába beavatkozni, viszont az egyház, dicső tradícióihoz híven, jó hazafiakat nevel az iskolában.

A baj az, hogy mindkét fél en akadnak tulzók, különösen a Páderék és Mócsyak légkörében. E tulzók megfellekedtek arról, hogy a magyar

iskolának első és főkötelessége öntudatos szabad polgárokat nevelni a magyar nemzeti állam számára. Nem felekezeti emberelké, hanem hazafiakká kell nevelni a gyermekeket, akiket Magyarország iskoláiban oktatnak. Ebben kulminál a mi közoktatásunk programja.

Magyarország számos vidékén — sajnos — még mindig úgy vagyunk, hogy a jó magyar hazafiak nem teremnek maguktól. Azaz kell nevelni őket az iskolákban. S amely vidéken nem ezt a fölvet tartják szemük előtt az illetékes tényezők, ott veszít úgy, a magyarság ügye.

A felcsigázott felekezeti érzés a nemzetiségi vidékeken együtt jár a nemzetiségi kérdés kiélejtésével. Élénken igazolják ez állítás valódiságát a legutóbbi évek eseményei. Valak, aki nem látja, hogy például a felvidéken a pánszlávizmus akaróltve jár az ultramontanizmussal, veszedel-

mes, állambontó jelszavak röpködnek otti szerteszéjjel.

Ki merné ily körülmények között kétségbevonni az államhatalomnak azt a jogát, hogy tőle telhető alkotmányos eszközökkel megakadályozza a külföldről láplált nemzetiségi propagandát? Ha ezt nem tessék, utóainknak jogos oka lenne arra, hogy megátkozzák azokat a kormányfőfiakat, akik midőn még módjukban állott, nem akadályozták meg a hazaáruló áramlatok terjedését.

Az iskolában kell megvetni a lelkekben a magyar hazafiaság fundamentumát. És a mely iskolákban a felekezeti célok ezt a nagy elvet elhomályosítják: ott igenis érezlesse hatalmának és tekintélyének teljes súlyát a magyar nemzeti államhatalom.

Viszont arra teljes joga van mindenik felekezeti egyháznak, hogy a valláserkölcös szellemel tőle telhető

TÁRGAZ.

A megugratott Rusznyák.

Irta: Pataky István.

— A „Somogyi Újság” eredeti tárcaja. —

A kismallási Rusznyák. Jókai, a kit bűnös, kamatokra adott kölcsönei, és egyéb csinyjei miatt közönségesen csak a veres gazembernek nevezték, szerelmes lett. Vagyis közönségesen szerelmesnek váltak azért, mert a szép kis tanítóné után járt, s annak mondott olyan szöveket, hogy a mitől azt a hideg kordította.

Mert hát tulajdonképpen Rusznyák nem szeretett semmit, a nagy Moloch a pénz kivül. Felesége ráadásul volt a 80000 frtnak a mit a ráadásul történt egybekelés előtt három nappal hiteztársulásvett, s a mivel megvetette alapját állítólagos nagy vagyonának. Azonban a tanító nem tartozott adóssai köze s így nem is részletelte érdemein felüli tiszteltetésben, a szép menyecske pedig aristokratikus májmólásait nem tartotta barátságosnak, szerelmi ömlengéseit azonfelül undorítóknak találta.

Rusznyák barátunk tehát azon a ponton volt, hogy ezen az egy helyen pénzére

nem áhítottak még 7% kamat mellett sem, szívének érzelmeit pedig megvetik.

Csak hogy Rusznyák sokkal képzeldőbb volt, sem hogy a kívánság menyecske hidegségét valóznak, elutasítását véglegesnek vegye.

Alattomosan mosolygott veres bajusza alatt, miközben vékony orra abban a veszélyben forogott, hogy szájaába esik.

Ezután magában meghányva-vetve a jelenségeket megállapította, hogy semmi oka sincs viszarriadni.

Ej az ördögbe is! Azért sajátította volna el volt főnökének valamelyik főri kliensétől a rabszólást, azért csináltatta volna vékony lábzsáraitra Velik Márkusznál a legcsébb zöld színt csizmaszárat, hogy papagály mivoltja se tudna hatni ama falusi asszonykára?

Az nem lehet. Sőt egyszerűen tovább kell haladnia, mert az akadályok csak értékesebb teszik a diadalt, a mi pedig kétség felül áll.

Már pedig akadály van. 1-ór a saját ráadás, vagy a közönségesek szerint a hites felenég.

2-ór az asszonyának a férje.

3-ór az asszonyának eddigi viselkedése, mint például hogy a Koronában történt negyszemközti beszélgetést nem fogadtuk el; és hogy ígéreteit kineveti.

4-ór hogy az asszony őrai s így esett

meg, hogy midőn a múlt alkalommal a férj távollétében hallatlan szeszemlémmel este az ablakon kopogtatott, az anyja fejét tnt fel az ablaknál, a ki a veres Seladont hatalmasan lehordta és valami üldögött helyen használt edény tartalmával törté-

nendő leöntését helyezte kilátásba.

Az ördöki akadályt nem is merte magának sem felhozni Rusznyák. Ez pedig Brandeiss. Ede volt, a tanítóné sógora, a ki már egy ízben meglecsejtette a kiskasszási öröme Rusznyáknak, de mimit Rusznyák a paraszti modor rovására tudott be, és számba veendőnek nem találta. Mondom Mondom Rusznyák önhittén on akadályoknak csak üdvöndet, a mik csak edesebb fogják tenni azt a pillanatot, a midőn az öhajított menyecske önfeladot, fog keblére ömlöni, hamított arast edes csókjaival halmozni, a fehér kezével tépni valómita veres hajában bahrálni, és szászor jennélni azt, a minek Rusznyák szorint bekövetkezni kell, vagyis hogy beismeri, miszerint csak meglátnia kellett Rusznyáknak, hogy megzeresse!

Ugy járt, a keze mintha már ráborulva volna a szép Mariuka, holott pedig ha az a szép menyecske ráborulna, Rusznyák sovány melle nem tudná teljaiteni a természetből rabizott teendőket.

De ő, ördögnek, szöpnék, hatalmagnak képzelte magát, hisz csak nem régen is a

erővel és büszséggel ápolja és jutassa érvényre a magyar iskolákban. Az iskoláknak ezt a jogát nálunk senki el nem vitatja és nem is akarja elvitatni. Ez az igazi kötelessége az oltár felkent férfainak, nemcsak a maguk szempontjából. Mert az igaz hitvallással együtt jár az erkölcs és akik ezt oltják be az ezer és százezernyi iskolás lelkebe, azok nem teljesítenek kisebb missziót, mint a magyar nemzeti állam hajnalkái.

Ne folytassuk tehát a meddő vitát az iskolák jellege fölött. Az egyház iskoláit senki el nem akarja venni, az állam legkevésbé. Hisz örül, ha a maga iskoláit fenn tudja tartani 13000 egyházi iskola áll szemben 3000 állami iskolával — ez az arány megnyugtathatná az egyház legvérmesebb előharczosát is. Aki rémképeket lát és harcot hirdet, az nem cselekszik sem az egyház, sem a haza javára.

Mert a magyar nép, mint államalkotó nemzet szempontjából, az iskoláknak, legvénebb azok akár felekezeti által fenntartottak, akár államiak, egy minden más szemponton felül emelkedő célt kell szolgálni:

Hű hazafiakat nevelni.

Ebben versenyezzenek iskolaföntartók és tanítók!

Orvosi kimutatás

1900. évről.

Az 1900. évi közegészségügyi viszonyait a tavalyiakhoz képest mit sem változtak.

A körmorzsálatom ugyanaz és egészben ugyanaz, s majdnem ugyanaz annak időközönkénti emelkedése és esése is.

A kétféle közti különbség, ha egyáltalán különbözni lehet, az, hogy az idén a ragályos kórnekem közül olyanok léptek előtérbe, melyek tavaly háttérben voltak,

s viszont háttérbe szorultak, melyek tavaly előtérben voltak.

Utalunk e tekintetben a járvány kimutatási táblázatra, melyre alább még — már a párhuzam kedvéért is — ráterni fogunk.

Látjuk tehát, hogy a nem fertőző betegségek kontingensét, megint csak az emésztő és légzőszervek hurutos s lobos bántalmái, a rheumák és váltólázak képezik; a fertőző betegségeket pedig a kanyaró, diphtéria, vörheny, hagymáz, gyermekágyiláz, höghurut és fültömrigylob.

Az előzőről minthogy csupán individuális jelentőséggel bírnak s a váltólázakon kívül, melyek jobbadán a rendőri orvosi intézkedések hatáskörén kívül esnek, azt hisszük, bővebben megemlékeznünk nem szükséges.

De más az állásunkunk a fertőző betegségekkel szemben. Ereklék véleményünk szerint, szociális és nemzetgazdasági fontosságuknál fogva, soha eleget foglalkozunk nem lehet.

Követjük is minden alkalommal lépésről lépésre, hogy élettani titkaiba minél mélyebben behatóhassunk.

Már tavaly hangsúlyoztuk, hogy Kaposvár rég megszűnt azok közé a mesebeli városok közé tartozni, ahova — emberemlékezet óta — járvány lábát soha be nem tette.

Köztünk van biz az, s mi tagadás benne, annyira köztünk van, hogy a diphtériától kezdve a fültömrigylobig, uton-utfélen vele találkozunk.

Más szóval nincs az a hónap, melyben egyik vagy másik tagja által magát ne képviseltetné.

Nézünk csak körül! Itt van mindjárt előttünk a kanyaró. Ez különös előzérésttel az év első negyedére veti magát, s ha létezését a többi évszakokon át csak alig érezhető rezgések által jelzi is, december vége felé már valóságos hullámszakokba megy át.

A diphtériának idenye augusztustól decemberig terjed, s bár folyton fokról-fokra emelkedik, szörványos jellegét még se bírja levelelni, miglen november vége felé egyszerre megszűnik, hogy helyét a vörhenynek átengedje, mely eddig ugyszólván lappangva követte.

Mindkettő szerepét elég komolyan vesszi.

A hagymáz, gyermekágyiláz, höghurut, fültömrigylob csak kivételesen jelentkeznek.

A hagymázról, mely augusztus és szeptemberben lép elő, különösen meg kell

jegyeznünk, hogy az a tavalyi székhelyét, a Berzsényi-utczát, nem is érintve, egy egy a Fő- s Pécsi utcáiban lévő lakásokkal tulzsfolt házbán merült fel. A gyermekágyilázról pedig, hogy az kiválóan az abordszokhoz szegődik.

Föltűnő a fertőző betegségek, illetőleg mikrobák legfőbbjeinek eme bizonyos évszakokhoz kötött rendes felujodása. S hol találnók ennek méltó analógiáját inkább, mint a növényvilágban, a hova tulajdonképpen a nevezett mikrobák is tartoznak, ahol minden növénynek úgy a fak gyümölcsei mint a mezeli terményeknek is meg van a maga speciális tenyész ideje.

Ezzel korántsem azt akarjuk mondani, hogy a mikrobáknak is meg van a maga külön érési ideje, óh nem! hanem azt, hogy azok mint élődsi lények eddigéig ismeretlen préformatív alakzatban első sorban is az említett terményeket hatalmukba kerítik, hogy innét, második sorban, közvetlenül vagy közvetve, teljes kifejlődésük végett, az emberi testbe hatolhassanak. Így áll ez, mutatis — mutandis a gyermekágyi lázon kívül a többi — Európa szerte — uralkodó járványos betegségekkel is.

Ha már most meggondoljuk, hogy céljuk elérésére hányféle ragályfogó, ragályosító kéz, hányféle tejtermelésre szolgáló takarmány, hányféle ivásra használt víz áll rendelkezésünkre, akkor ne csodáljuk, hogy minden higiénikus felszerelés nek dacára nem vagyunk, s soha nem is leszünk képesek a fertőző betegségeket csirájukban elfojtani.

Minden óvintézkedésünk tehát csak arra való, hogy a már kész betegségekkel szembeszállhassunk. De már ezekkel is mily csodákat művelhetnénk, ha a társadalmi élet alapfeltétele — a viribus unitis — elve, közegészségügyi léte is, a nép különféle rétegeinél egyformán érvényesülne.

Sajnos nem így van.

Tudjuk, övrendszabályaink óriási ereje az elkülönítés s a vele járó fertőtlenítésből áll. Csakhogy e művellet mélyen beleág a családi intézmény s egyéni szabadság jogkörébe.

Szigorúan a törvény utasításához ragaszkodva, ezen jogkört, mint mindig, úgy most is csupán a kényszer esetében bolygatjuk meg, nevezetesen ott, a hol a lakáviszonyok azt elkerülhetlen szűkességek telték.

községi jegyző megállapította a kupak tanács előtt, hogy ok illetlen okon emberek az egész nagy telepen.

S folytatta hódító útját a szép asszony körül.

A Bolond, képzelo ietere is csakhamar megokaltta azonban, hogy az akadályok nem állnak meg, de sőt nem is kevesbednek s mindinkább vágyódott már arra, hogy a szép asszonyt, négyezem kőat mondhasa meg, s mit bizonyos érez, a Rusznák leíranti nagy szerelmét.

Mindennap látta az asszonyt, mert ablaka alatt kellett elmennie, mindennap avar pillantásokat vetett arra a munkára, a piros szíjakra, Boszankodott, hogy miért nem sugja meg a szíve ennek az asszonynak, hogy is most megy el az ablak előtt, s legálabb rávetné szép fekete szemét, s mivel tőrelemre intse őt.

Az asszony pedig éppen azért nem nézett rá, hogy jó étvágygal éhesse meg ebédjét.

Az emberi romlottság legnagyobb fokának kell tartani a szép asszony hozzá tartozását, hogy annyira örül, s akadályozza, hogy kétszer szíve keje bajlalat és szerelmével boldogítsa veres Rusznákot.

Egy délután azonban észrevette, hogy a kis tanítónő anyja is elment a tanítóval a szomszéd pusztára.

Nosza átlibegott rögtön a tanítóék lakására s a folyosóról repeső szívvvel akart becsúszni a szobába, hol az asszony két kis leánykájával volt.

Már mondani akarta, hogy végre elmentek az őrső sarkányok, midőn észrevette, hogy az ajtó nem nyílódik. Pedig az ajtón üveg volt, s jól látta, hogy a nő bent van. Sőt fel is nézett midőn nyitni akarta az ajtót s rögtön munkájához hajtotta vissza fejét.

Mariska I. igyekezett minél epedőbb hangon szólni Rusznák.

Az fel sem nézett.

— Ez fel, gondolt Rusznák. Eh I végre is meg kell neki mondanom, hogy ne féljen. En megvédem őt.

Ismét szólt, ismét semmi válasz.

Fogta magát Rusznák, a szemtelenségek nagy mestere, és neki került a könyhának, s ott Zsuzska szakácsné riogós arcát megcsipve bekerült a szobába s ott állt teljes verességében az asszony előtt.

Mariska I. óh imádkozt Mariska I. szólt Rusznák és szebekendőjét a földre téve új nadraggal ékeskedő egyik térdével arra leereszkedett s követet megindító hangon sósáfta: én imádlak! Nézd itt térdelék előtted!

E közben lepillantott, hogy a leereszkedett kendő elég jó helyen van-e, hogy nad-

ragját a portól megóvja, s midőn felpillantott a kit magaelőtt hitt, nem volt előtte.

De nem is igyekezett forrón dobogó keblére, hanem félre ugorva megvető pillantást vetett a veres gazemberre.

Határtalan szemtelenség — szólt a nő.

— De Mariska I. szólt felálva a D n Juan hisz most magunk vagyunk. A —

— Annál inkább, én szavaiban, tetteiben oly szemtelenséget tanusít, a mire én önnek jogot sem szóval, sem tettel nem adtam.

— Ez hallatlan felénkség — felelt Rusznák, miközben felvéve szebekendőjét, azt szebébe mélyesztte — hiszen én oly régen mondom önnek, hogy szeretem, s önnek ezt oly régen kell tudnia.

Igen I elég régen tűröm már arcátlanaságát. Rusznák körül nézett, nem azért mintha kételkedett volna, hogy e megérdemelt cizmekések neki szólnak, hanem azért, hogy ki és hol lehet az a valaki, aki miatt ez az asszony nem meri szerelmét bevallani.

Azt, hogy szerelmét ne viszonzná nem is képzelhette, mert ilyet nem óhajtott, tehát nem is akart elhinni.

Az asszony a haragtól ki volt pirulva és szebb volt mint valaha, kíváncsiabb volt mint bármikor, és Rusznák elfeledte a kemény szavakat, s most már csak azt

Különbben a tulajdonképeni baj nem is itt van.

Köznéptünk minden, várakozáson felül oly hamar belétörődött sorsába, hogy már belélt a hatóság irányában jóakaró gondoskodás, legelőbbnyire minden előzetes figyelmeztetés nélkül, maga vízi beteg gyermekét a kórházba a valí magát szó nélkül alá a nem éppen kellemes fertőtlenítési eljárásnak.

Ami baj tehát van, azt csak a vagyonszerűbb intelligensabb néposztálynál találhatjuk fel, mely — tisztelő, becsület a mintaszerű kivételnek — az alatti a jogaim alatt, hogy elkülönített helyisége van, beteget otthon kezelheti.

Miképp gyakorolja azonban ez elkülönítést, kitűnik abból is, hogy minden ilyen privilegizált eset után az immár kihalt félben lévő járvány újra fellobban a terjed a szélrozsza minden irányában.

S ebből az osztályból kerülnek ki azok az elemek, melyek alkalomadtán az extra-territoriális jogkezdemenyéből buszában kivieszik ugyan a maguk részét, de másoknál kifogásolják, perhorreáliák azt. S jaj azoknak az intőző köröknek, rájuk zúdul a nyílt s névtelen gyanúsítások, ragalmazások, a nyílt és titkos panaszok, a feljelentések egész árja.

No de megszoktuk mi azt már. Vannak olyan homlokok, melyeknek predestinációja a töviskorostor. Szolgálatunk a közjónak és nem érezzük szűrésait.

Veljünk szemben törvényzabáló mulasztásainkat csak ott pótolhatjuk, ahol megszűnik az osztálykülönbség, a szegény, nem szegény más mint egyforma elbánásban nem is részesülhet. Ez az iskola. Itt aztán — egészen nyíltan megvalljuk — a lehető legnagyobb szigorral járunk el.

Kivétel nélkül kitiltottuk innét — a betegség természete szerint 2—6 hétre nem csupán a beteg gyermekeket, hanem azokat is, kik velük egy lakásban vagy egy fedél alatt voltak. Maga a zárda is a bentlakó növendékek közl felmerült diphtéria miatt 2 hétre bezárattott.

A kizártak névsora esetről-esetre az illető iskola igazgatóságával közöltetett.

Az iskolától kezdve le a legtávolabbi eső magányos kunyhóig, nincs az a lakás, műhely, ahol betegedés alkalmával személyesen meg nem jelentünk s intézkedünk volna.

Csak ilyképpen sikerült a fertőző betegségek kedvező lefolyását előre biztosítani s terjeszkedését meggátolni.

Különbben szólnak maguk az adatok: 1901. január 1-től december 31-ig megbetegedett:

Diphtériába 158, meggyógyult 138, meghalt 17, maradt 3. Kanyaróban 128, meggyógyult 126, meghalt 2. Hagymásban 15, meggyógyult 14, meghalt 1. Vörhenyben 36, meggyógyult 22, meghalt 5, maradt 9. Gyermekegyi lázban 5, meggyógyult 5. Hökkhurutban 3, meggyógyult 3.

A párhuzam kedvéért álljon itt a megelőző 1899. évi kimutatás.

Megetegedett:

Diphtériában 43, meggyógyult 31, meghalt 10, maradt 2. Kanyaróban 62, meggyógyult 42, meghalt 2, maradt 18. Hagymásban 31, meggyógyult 24, meghalt 6, maradt 1. Vörhenyben 56, meggyógyult 43, meghalt 6, maradt 7. Gyermekegyi lázban 5, meggyógyult 4, meghalt 1.

Ha már most a két kimutatást összehasonlítjuk, azonnal látjuk, hogy megelőző évhez képest az idén a diphtéria és kanyaróval éppoly tetemes az emlékezés, mint a mily tetemes a sülyedés a hagymáz és vörhenyénél. A gyógyulási százalék azonban ugy az egyk, mint a másik körösorportnál egyformán nagyobb s következőképpen egyformán kisebb a halálozás.

Ezzel végeztünk a betegedési mozgalmakkal, s most áttérhetünk a törvénytelen — állás — talált gyermekek statisztikájára.

Dajkaságban ugyanis volt 63 gyermek; ebből meghalt 15, maradt 48.

Miután már tavaly ezen ódiósus ügyet minden oldalról megvilágítottuk, főlegesen tartjuk ez alkalommal is bővebben vele foglalkozni.

Másrészt, mint tudjuk, immár a magus kormány is magdévá tette ez ügyet s nem sokára mint törvényjavaslat ott lesz az országház színe előtt.

Lesz tehát orbi — unbi lelenoszánk.

Félünk azonban, hogy humanizmusunk tulhajtásai ezt is, mint már sok egyebet, annyira körül fogják fogni, hogy belőle soha, de soha egészséges, életre való intézmény nem lesz.

Hisz máris segítségére hívják a magánjótékonyt, segítségére a teljes titoktartást.

Valóban úgy teszünk, mintha a francia

szerephez járszok a az olasz forgóladakról leghalványabb fogalmunk se volna. Pedig jó volna ezek sorsán okulni. Ki tette őket tönkre? Ki diaktudtálta őket, hogy utólagosan az igazi — nem az árdokelt alhumanizmus — ez a parafita, mely máskor jóhiszeműséggel áhitatos jámborságból táplálkozik, tőlük undorral fordul el?

Nem a pártép némberei, kik annyira nem szegényelik, akik a vallásoskölösleg tiltott viszonyait gyümölcselt, hogy azokat uton-utfélen áruba bocsájtják. Oh, nem! hanem a fél és egész madamek és sigorak.

Ne terheljük tehát az ügyiszeres jóitekonyssággal agyonanyargalt kaput néposztályt, ne kössük be a községmáram szemét, mely ma már ugyis hiába néz lefelé, de még nem hiába felfelé, a természetnek lelencházakait a kormány fenhatósága alatt a nőtlenégre adóbol.

Az ily alapon nyugró lelencházunk bizonyára jobban fognak dacolni minden az idők változatos jelzavai s a kénytelenesség divatszertü eszméivel, mert melléttük van a mellényesség, az igazság.

Vederemő! Védhimlő-oltás alá került még pedig el-oltás alá 407, újra-oltás alá 862, összesen 1064 oltásra kötelezett egyén.

Rendőri orvosi boncolás alá: egy 21 éves szivhaj, egy 56 éves agyutában meghalt férfi.

Törvényszéki orvosi boncolás alá: egy két hetes gyomorbeli-hurutban meghalt csecsemő, egy 17 éves kufafut, egy 43 éves földmérés által agyonnyomott, egy 32 éves agyonszurt férfi, két csukorporba fűt 15—16 éves leány, egy abortus folytán elvérzett 33 éves asszony.

Orvosi vizsgálat alá egy magát felakasztotta 63 éves, egy magát agyonlőtte 25 éves, egy 53 éves szivhaj, egy 65 éves tüdőbajban meghalt férfi, egy 31 éves magát felakasztotta s egy 18 éves vonatfelgázolás folytán súlyosan megsebesült nő.

Nemi erőszakértel miatt a büntető törvényszékhez került egy férfi.

Rendőri vizsgálat eszközöltetett kórházi egészségi s kórtisztasági ügyekben 243. Az egészségre ártalmas tápszeres s veszélyes tárgyak fölött 309. Nyilvános vegykinérelt állomásunkon 10 víz, 1 pálinka, 26 fehérvörös bor, 3 festanyag, többféle csukorka s 2 műtrágya fölött. A festanyagokban egy ízben fuchsins, a csukorkákban fuchsins és

látta, hogy ez az asszony szép, igéző, kíváncsú.

— Mariska hallgasson meg. Én szeretem, imádom, én...

— Menjen el, menjen el!

— De hallgasson, ne kiáltson. Én szeretem, maga nélkül nem élhetek, elveszem feleségül...

— Menjen, menjen el — szólt a nő, ingerültségében majdnem sirt.

— Elveszem. Én gazdag vagyok, elmegyünk, elutazunk. Olaszországba, Svájcba, ahol mi oly boldogok leszünk.

— Örült, hisz magának felesége van.

— Azt itt hagyom.

— Nekem férjem van.

— Azt itt hagyja. Én a feleségemet nem szeretem.

— Én a férjemet szeretem.

— Az csak képzelődés, nem lehet igaz.

— Magának gyermekei vannak.

— Azokat is itt hagyom.

— Hisz a pénz se a magáé.

— Ahoz maga nem ért. A pénz azé, a kinél van.

Tejles undokságában mutatta most már magát a veres Rusznyák. A milyen valóban volt, a ki nem szeretett senkit magán kívül, és a pénzen kívül.

— Most már érti — folytatta Rusznyák, mintha a legtermészetesebb dolgot

mondaná — én tehát gazdag vagyok, én magam boldoggá teszem, kijön a nyomorult futból, hol unalom minden, s jön velem a nagy világba, ahol mindenütt szórakozás van.

— De most már elég uram — szólt a nő — ismétlem, hagyja el a szobát.

— Miért? A midőn nekem magam látni oly jól esik. Gondolja meg, hogy a mit mondtam, lehetetlen el nem fogadnia.

— Értse meg már, hogy eddig is utáltam, most még jobban utálnom kell, és hogy itt ezt a kis macskám, ezt a kőgy állatot sem hagyom el magáért, nem hogy a férjemet.

— Badarság. Szólt Rusznyák.

— Jól van, egy álom, én nem akar elmenni szobámból tehát kénytelen vagyok én. Ezzel megfogta a két kis gyerek karját s kiment, miközben a méltatlanságra könynyek gyűltek szemébe.

Rusznyák egyideig várt, mintha mindent csak kaczer próbának tartaná, s midőn látta, hogy az asszony az utcán is elhaladt, fej csóválva ment el őse.

A konyhában Zauzka ismét szemébe vigyorgott, Rusznyák ismét megcsípte az arcát, aztán az udvarra lépett, ott a ház őrző kutya neki rohant nagy ugatással.

Rusznyák elebe tartotta botját, a melynek végén egy csont kutyafej volt kifaragva. Mintha csak azt mondta volna,

hogy lásd, Burkus, nem csak magad, nem csak ketten vagyunk kutyák, de most hárman vagyunk kutyák.

Most már melyik a legnagyobb kutyánk közül?

A Burkus elsomfordalt a két kutya előtt, s azt gondolta, hogy az a legnagyobb kutya, a kit leghamarabb megvernek kutyakorbáccsal.

Mariska szembe találkozott Brandeiszel, aki rögtön észrevette, hogy valami baj van, s kérdésre el is mondta a történetet. Brandeis nem szólt semmit, hanem elővette kutyakorbácsát s rohant előre. Már messziről meglátta Rusznyákot, s mint a főtérén lejtett s az ablakokból kinéző nőkhöz kedves bizalmaskodással integetett.

Ekkor hallotta háta mögött a futó lépéseket.

Rusnyák sejtve ő is meggyorogtatta lépteit.

— Állj meg, Rusznyák, veres gaszember — kiált Brandeis.

A kiáltásokra aztán minden ablaknál emberek jelentek meg, s nézték, hogy mi történik.

Rusnyák nem állt meg, de Brandeis, pár ugrással utol érte, s ekkor csattogott, pattogott a Rusznyák fején, a kutyakorbács. Rusnyák futás közben gondolta, hogy milyen jó lenne most nagy városban lenni

arsén-telítetett. Elkobzás a megsemmisítés az élelmi szerekben 56 esetben történt. A városi állomás épület a internátus levelező osztályát is megvizsgáltatták.

Orvosi felügyelet gyakoroltattott a város területén lévő összes iskolák és óvodák fölött, melyeket daczára a gyakran ijesztő arányokat öltő kanyaró, diphtéria és vörhenyek, a kárán és óvodákon kívül, beosztottai perekre sem kellett.

Szigoru ellenőrzés alatt állottak a lakhelyek, vágóhidak, mészárszékek, korcsmák, börtönök, gyárak, műhelyek különösen a pékműhelyek és ipartelepek, melyek összesen 103 esetben szemléltettek meg és nem kielégítő eredménnyel.

Bőrszűrő, rongy- és csontgyűjtő telepek dolgában semmivel sem vagyunk előbbre. Újonnan épült ház megvizsgáltatott 96, ki- és nem kielégítő eredménnyel.

Raszák alkalmával vizsgálat alá került 71 nősemély, közülök kórházba küldött 23.

Szemvizsgálat megfigyelt, az iskolás gyermekek, tanoncok és gyári munkásokon kívül, 599 munka és cselédkönyvet váltó egyénen, trachoma egyiknél sem találtatott.

Bányászati a gyári munkások között nem észleltetett.

Végre valahára bejelentő hivatalunk is lesz.

De aminek a legnagyobb hiányát érezzük, az a jó ivóvíz. Hol késik a tervbe vett vízvezeték? azt nem tudjuk.

Közegettségi téren tett jelentékeny haladásunkról tanuskodik az Erzsébet-utca kiépítése, kikövezése, az új állomási épület elkészítése, a Teleky és Korona-utca, kert mögötti részének feltöltése s állóvízeinek folyamata vett lecsapolása.

Az aggápolásban maradt 1899. év végén 12 férfi, 9 nő, összesen 21 egyén, 1900. évben szaporodott 3 férfi, 2 nő, volt összesen 26 egyén, ugyanis 15 férfi, 11 nő. Meghalt az év folyamán véglegyesülében a kórházban 2 férfi, 1 nő, tudóbban az aggápolásban 1 férfi, összesen 3 férfi, 1 nő, távozott 1 nő, maradt 1900. év végén 12 férfi, 9 nő, összesen 21 egyén.

Népességi mozgalom: Kaposvár lakosságának száma az újabban megjelölt népszámlálás eredménye szerint 18600 (azaz tizenötezerhat száz). Született idezámitva a kórházat és katonaságot is 652, meghalt 527. A születési többlet 125.

hogy a tisztelt rendőr urak megakadályoznák a merényletet.

E közben a Burkus is előkerült s nagy csaholással eredt Rusznyák után, minden áron fogait akarván érintkezése hozni a híres zöldszínű csizmaszárban levő sovány hüvellyel; a Burkus nagy csaholására minden oldalról előrohantak a falu többi háziorzói és iszonyu csaholással segítettek Burkusnak a lármát növelni, úgy, hogy pár perc alatt 20—30 kutya kísérte Rusznyákot s kerekedett olyan zivatar, a milyen nem volt a nem lesz többé Kiszálláson.

Brandisz már vissza is fordult, s bármennyire ingerült volt is észrevette, hogy majdnem minden ablakban tapoalnak neki a sikerült látványossághoz.

A kutya is visszatért már, közepén a kezdeményező Burkussal, és bizonyára azt magyarázgatta a többi kutyának, hogy az a kutya, melyiket most kergettek nem egy kutya ám, hanem két kutya.

Neki magának mondta előbb.

Igy történt aztán, hogy azután Rusznyákot a kutya sem látták többé Kiszálláson.

Ez a kedvezőtlen eredmény azonban csak színlelés, ha tekintetbe vesszük a kórházat, hogy az ott meghaltak túlnyomó része idegen, amely mögött az idegen szülőttek messze visszamarad.

Mindazonáltal szaporodásunk nem természetes, hanem relativ, a mennyiben az 5800 szaporulatot a bevándorlásnak köszönhetjük.

Kaposvár, 1900. december 31.

Dr. Polányi Lajos,
v. főorvos.

H I R E K.

— **Előfizetési felhívás.** Tisztelettel figyelmeztetjük t. előfizetőinket, hogy kiknek előfizetésük lejárt, azt megújítani szivesek legyenek, nehogy a lap küldésében akadályok merüljenek fel.

Tisztelettel
A kiadóhivatal.

— **Kinevezés.** Somogyvármegye főispánja Sey Oszkár végeztet joghallgató pécsi lakost a csurgói főbírói hivatalhoz, fizetéses közigazgatási joggyakornokká nevezte ki.

— **Vilacsos Gyula** vallás és közoktatásiügyi miniszter számára Szigetvár város által készített diszpolgári oklevél elkészült. A diszoklevél állítólag igen szépen van kiállítva; rajta van a város czimere, fehér kék mezőben, két oroszány karddal és egy vártorony a mező alatt.

— **Vonatkielkás.** Alig pár hete, hogy a kaposvár-fonyódi vasuton vonatkielkás volt, mi akkor nem akartunk az egész dologból lármát csapni, pedig bizony aligha kár nem volt, mert most ismét arról értesít bennünket levelezőnk, hogy Osztopánban a péntek esti vonat utolsó kocsija kisiklott. Sőt két egyén könnyű sérülést is szenvedett. A mult alkalommal is az elkorhadt talpákokban meglazult szegek voltak a baj okozói és valószínűleg most is. Szigoru vizsgálatot kérünk, mert az ember testi épsége és élete csak megérdemli, hogy egy kisssé vigyázzanak rá. Ha a m. államvasut ügykezelésének kezelése alá vette ezen vicználást, gondoskodjék is róla, hogy annak járása kellő biztonságban történjék. És ha már hiba esett, ne igyekezzenek a valódi okot titkolni, hanem a helyett iparkodjanak a bajon segíteni.

— **Kinevezés.** B. Kiss Gyula kaposvári kir. törvényszéki jegyzőt ő felsége a király a szolnoki kir. járásbíróshoz albiróvá nevezte ki. Sok szerencsét kívánunk a megérdemelt előléptetéshez.

— **Biztos jele a tavasznak.** A korszolya pálya szolga személyzeté Kaposvárról, a mult heten hazahozotta egyesekhez a korszolya-pályán hagyott korszolyait. Legbiztosabb jele annak, hogy már most tavasz lesz, mert úgy látszik, dr. Kocsis János tanár ur, a korszolya egyet megteremtője sem hiszi már, hogy a jég ebben a szezonban még megerősödjék, és korszolyáznai lehessen; azért küldözi haza a korszolyákat.

— **A régi egyforintos** ezüst pénz. A legutóbbi időben igen sok ezüst forint van forgalomban a melyet a közpénztárnál nem fogadnak el, miután a közforgalomból régen ki volt véve. Ezen egyforintos ezüst pénzek még az ötvenes években verettek, és első tekintetre arról lehet őket megkülömböztetni, hogy rajtuk ő felsége a király, mellette szakállal, illetve még azon időben, mikor veretett, ő felsége nem

viselt szakállat. Felbivjuk erre a körülményre olvasóink figyelmét, nehogy e miatt kárt szenvedjenek.

— **Vadorzók.** Valóságos harc folyt le a Drávafok melletti gerendai vadászterületen e héten a vadorzók és Unger József lakó sai és Kanyar István gabari erdőőrök között. A vakmerő vadorzók már napok óta valóságos hajtó vadászokat tartottak az erdőn és több vadat löttek. A napokban azután az erdőőrök rájuk lestek. Még is csipték őket de fursangos módon sikerült nekik kerek oldaniok. Másnap azután újra horogra kerültek. Az erdőőrök rájuk támadtak a vadorzók pedig fegyvereikkel védtek magukat. Valóságos kis csata fejlődött ki közöttük melynek az lett a vége, hogy a vadorzók végre is futásban kerestek menedéket. Már biztos, hogy egyik közöttük meg volt erősen sebezve.

— **Uj lap L-Tóiban.** Felső-Somogy cím alatt uj lap indult meg. A mint a megjelent első szám mutatja, a lap igen ügyesen van összeállítva. Kívánjuk, hogy prosperáljon. A szerkesztő: László Arnold.

— **Vonatkielkás** történt Osztopánban tolatás közben a péntek esti vonalnál. Szerencsére emberben semmi kárt nem okozott az eset, melynek oka valószínűleg hamis váltó állítás volt. Szerencsére csak az utolsó kocsi ugrott ki, a melynek lekapcsolásával a vonat néhány percznyi késedelemmel folytathatta útját.

— **Falv professzor** márczius haváról a következő jóslatot adta ki. A hó első fele gazdag lesz havazásokban és viharokban. Európa nyugati részében azonban szárazság leend csak a keleti részen és közép Európában lesznek havas esők. A hőmérséklet emelkedni fog, a 20-ikát megelőző néhány napig. Ezen napon leend t. i. az év legkritikusabb napja. Egyáltalán az egész hónap nedvesnek mondható.

— **Meghullott póstarablás.** A napokban az a hír volt elterjedve a városban, hogy eddig ismeretlen tettesek a helybeli posta helyiségeibe be akartak törni. Az udvar felé nyíló ajtón szándékoztak behatolni s ennek lakatját már félig le is ráspolyozták. Azonban az egyik lakásból épen vendégek távoztak el s a zajra a betörők munkájukban megzavarván elszaladtak. Hogy mennyi volt a hírből a valóság azt nem tudjuk, de ez alkalommal mégis figyelmeztetjük a rendezőseget, hogy a városnak már évek óta tartó példás közbiztonságára a jövőben is ügyeljen.

— **Elviszik az árva pénzeket.** Arról beszélnek most a beavatott körökben, hogy a kormány az összes vármegyei gyámpénztári alapokat bevonja és azokat az állampénztárnál fogja kezelteni. Az ország összes gyámpénztárai állampapírokat kapnak az eddig takarékpénztárakba helyezett pénzeikért. Az állam 5 százalékot biztosít, míg most a pénzületek csupán 4 és fél százalékot adnak. Az erre vonatkozó törvényjavaslatot legközelebb a kormány befogja terjeszteni.

— **A kaposvári szabad Liceumban** f. hó 6-án este 6 órakor dr. Telegdi Zsigmond fog felolvasást tartani a következő czímen: „Az ép és beteg elme működése.” Ajánljuk a művelt közönség figyelmébe.

— **Énekes mise** Husvétkor. Dr. Zimmert József helybeli plebános és Kerszt Frigyes zongora mester felkérték egy kis társaságot, hogy a Husvét nagy ünnepi misére a szokásos énekeket betanulják. A hölgyek úgy mint fiatal emberek szívesen ígérték meg az énekek betanulását, kik közt többen nagyon szép alt és szoprán hanggal rendelkeznek. Az énekeket már javában tanulják; a Husvét nagy ünnepek alkalmával tehát nagy élvezet vár az áhítoatos templomi közönségre. Kerszt Frigyes fáradozásáért pedig már előre is köszönetet mondunk, ki számos alkalommal műkedvelői előadásokon jótékony czélokat tanítja be a műkedvelőket s így a szent célok érdekében fáradozik.

— Elmult a farsang kábitó szele, vége a téli táncmulatságoknak. Mult hó 25-iki volt a tárköve s egyszersmind koronája ez évi farsang szezonnak. E bálon csoportosult megyénk előkelősége, hogy habár rövid időre is felkelték a régi vármegye emlékeit s három év után újra felhangzott az andusi zene mámorító ütemei csalogatva a tánczsedvelő ifjúságot. A vármegyei életnek, mely több századon át az ország szívére képezte, ez volt egyik legszebb mozzanata, a régi dolgok emlékére rendezett 25-iki bál, melynek célja volt, hogy a régi népek multja visszatérjen emlékei felvidámlanak, az ifjúság pedig szívében lelkében kedves emlékként őrizze meg a régi vármegye dicsőségeivel telt emlékét. A kifűzött cél a legfényesebben el is lett érve a valóságos tündérkeríté varázsolt terem s majdnem a zsúfolásig megtelt szöke s barna baba fejekkel, kik mindmegannyian a mezőbeli tündérek juttatták eszünkbe. Nem volt hiány sem tánczosban, sem tánczosnőben; folyt is a táncz szakadallal, csak az ablakok redői közt beszüntő gyér világosság vetett fényt annak az egyelőre feledhetlen emlékü vigalomnak. Mindezeknél többet bizonyít a jelenlevők alábbi névsora: Báthor Elemérné (Detkova), fekete selyem, csilláros csipke kelme, behuzat meggyzsin bársony; Bettner Mártonné, fekete selyem, lila selyem és csipke bevonat; Biró Sándorné, fekete selyem; Danilovics Jánosné, bronce satin duchesse, fekete csipke aranydisz; Dorner Zoltánné, fekete brokát, csipke áthuzat és ezüstdisz; Fodor Tivadarné ezredesné, sárga antique selyem, ibolya és arany crépe diszszel; öz. dr. Folly Hugóné, fekete satin duchesse; Folly Józsefné, sötét-kék selyem, csipke és tolldis; öz. Horváth Gáborné, fekete selyem, gyöngydisz; Hornyánszky Gyuláné, rózsaszin brokát, fekete szalaggal; Igmándy Aladárné, fekete selyem; Jesszenszky Imréné, sárga mille fleur, zöld bársony és csipke diszszel; Kisfaludy Ákosné, gyöngydisz selyem, csipke applikációval; Kacsóvich Kálmánné, sodronyszin brokát, fekete csipke áthuzattal; Kapotsfy Jenőné, gyöngydisz brokát, csipke diszszel; Késmárky Istvánné, rózsaszin selyem, virágdiszszel; Márfy Emilné, fekete brokát, rózsaszin virággal; Perczel Ákosné, fekete moiré ruha, arany himzéssel és csipke diszszel; Psik Lajosné, fekete satin duchesse, crème csipke, applikáció és arany diszszel; öz. Rudics Mihályné (Zombor), lila moiré, fekete crépe diszszel; Sárközy Béláné, rózsaszin brokát ruha, uszályllyal; Svasics Aladárné, rózsaszin brokát, fekete bársonydiszszel; Szakáll Mihályné, sötét-kék bársony, arany diszszel; dr. Tevely Béláné, fekete moiré antique chiffon, gaze és gyöngydiszszel; Végh Endréné, fekete selyem, fehér csipkediszszel.

Báthor Erzsike, (Detkova) rózsaszin selyem, arany- és virágdisz; Bettner Mariska, fehér selyem, csipke behuzat; Buttykay Ilonka, fehér atlasz chiffon crépe, behuzat fehér szegfűdisz; Biró Margit, fehér selyem, chiffon crépe és fehér virágdisz; Bogay Margit, fehér merveillouse, gaze diszszel, rózsával; Dezséffy Emília, fehér foulard, fehér virággal; Danilovics Annus, lazacselyem, gazdag chiffon crépédisz és szalagokkal; Folly Etelka, fehér selyem, piros virágdisz; Fodor Zdenka, rózsaszin selyem, gaze marquerite virágdisz; Gabsovits Karola, rózsaszin szatin duchesse, chiffon crépédiszszel; Igmándy Viktoria, rózsaszin selyem gaze atlaszdisz; Kisfaludy Mariska, fehér moiré, gaze diszszel; Kacsóvich Margit, fehér atlasz, ezüst crépe és rózsaszin virággal; Kovács S. Margit, rózsaszin selyem pointe lace, csipke behuzattal; Maár Ferike, fekete túll rózsaszin, rózs- és aranydisz, gaze rüch-el; Perczel Sárika, rózsaszin selyem, gaze behuzattal, arany diszszel; Sárközy Juliánna, fekete selyem, csipke diszszel; Szakáll Ilona, sárga selyem, piros virággal; Szakáll Jolán, heliotrop selyem,

virágdiszszel; Szakáll Mángi (Zombor) fehér virágos brokát, feketével átvonva, szalagdiszszel; Vajda Blanka, fehér brokát, rózsaszin virággal; Végh Annus, fehér selyem, crépe diszszel; Zsifkovics Jolán, fehér selyemben, fehér virágdiszszel.

— **Gyászhir.** Kunfy Adolf a maga, valamint neje, gyermekei és az öszen rokonság nevében mély fájdalommal jelenti, hogy szeretett jó édes anyja özvegy Kunfy Simonné született Spitzer Julia életének 81-ik évében, folyó hó 2-án estéli fél 10 órakor hosszas betegség után jobblétre szenderült. A boldogult drága tetemét folyó hó 4-én délután 2 órakor fogtak a Berzsényi-utca 34 sz. gyászházából a helybeli izraelita sírkertben örök nyugalomra tétetni. Áldás emlékére, béke hamvaira. Kaposvár, 1901. március hó 3-án. Kunfy Adolfné szül. Hochsinger Hermin menyec. Öz. Weisz Dávidné szül. Spitzer Betty nővére. Spitzer Farkas fivére. Krausz Lipót, Krausz László, Nattán Lázár sógorai. Krausz Lipótné szül. Weinberger. Öz. Löwinger Mórné szül. Krausz Teréz, Nattán Lázárné szül. Krausz Zsófia. Spitzer Farkasné szül. Blum Hanna sógoróné. Dr. Kunfy Lajos, Kunfy Károly, Knffy Emma és férje Hirschler Ödön, dr. Kunfy József, Fekete Ernő és neje Cohner Fekete Izabella és férje dr. Löwentritt Ödön, Fekete Imre és neje Deutsch Lina, dr. Fekete Gyula, Fekete Ödön, Fekete Ilona és férje dr. Pikler Gyula unokái. Hirschler Edith, Ania, Kálmán és Miklós, Löwentritt Margit, Zsuzsi, Juczi és Viktor, Fekete Sári, Laczi és Lajos, Pikler János dédunokái.

— Hol a vidámság? Erre a nehéz kérdésre az egyedüli helyes felelet az, hogy

a vidámság ott van, ahol a »Mátyás Diák«-ot olvassák. A hol jóízű nevetés hallatszik, a hol a vő az anyósát is mosolyogva nézi s hol az adóvégrehajtót is nevetve fogadják: ott a Mátyás Diák nem hiányzik. Ez legmulatságosabb és legnagyobb élvezet egy karikatúráival, adomáival, aktuális vicceivel, vig elbeszéléscélivel, szenzációsan vidám regényével, változatos talányrovatával és bravúros alakjaival a legszeretelméltóbb háziaráról, a melynek egy családnál sem volna szabad hiányoznia. A Mátyás Diák Murai Károly szerkesztésében, a Wodianer F. és Fiai kiadásában jelenik meg s immár tizenharmadik évfolyamát futja. Előfizetési ára negyedévre 3 korona. A kiadóhivatal (Budapest, Sarkanyus-utca 3.) mutatványszámot ingyen és bérmentve küld.

Általánosan elismerik úgy nálunk, mint külföldön, hogy a Mauthner-féle gazdasági és kerti magvak gyakran háromszor akkora termést adnak, mint sok másféle magvak. Különösen impregnált csillagjegyű répmagjai ritkítják párjukat és ösze nem tévesztendő más utánozt hasonló védjegyű, de nem impregnált répmagokkal. A Mauthner-féle magok tehát felülmúlhatatlannak és gazdaságilag helyesen cselekednek, ha magasságukat mindig Mauthner-féle magokkal fedezik.

— **Durátor** által a cipőtalp egyszerű bekenéssel ötször oly tartós és vízátthatlan lesz. E kiváló hazai készítmény nagyon sok takarékos embernek szerez örömet és bizonyára kevés családnál fog hiányozni nem sokára. Ára 1 és 2 korona. Postán 1 k. 20 fill. beküldése után bérmentve küldi a Duratorgyár. Budapest, Lipót-körút 7. Kapható azonban mindenütt.

Hirdetmény.

Alulírott tisztelettel jelentem a t. közönségnek, hogy a

L é d e r e r - f é l e

köszönbányák vezérképviselőségét Kaposvárott sikerült elnyernem.

Ez által azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy a nagyérdemű közönségnek, különösen pedig a

cséplőgép,- téglagyár,- és gőzmalom tulajdonosoknak igen jó minőségű és olcsó tüzelési anyaggal szolgálhatok.

Á r a k :

1. Darabos fűtő barna szén a kapronczai vasutállomásnál be-vagonirozva egy vagon (100 mmázsa) 80 korona. Ugyan az Kaposvárott házhoz szállítva métermázsként 1 kor. 60 fill,
2. Másodrendű koczka fűtő barna szén ugyan ottan be-vagonirozva egy vagon (100 mmázsa) 70 korona.
3. Dió barna szén, cséplőgép,- téglagyár,- és gőzmalom tulajdonosoknak igen ajánlatos; kapronczai állomáson be-vagonirozva vagonja (100 mmázsa) 60 korona.

Midőn a jó és pontos kiszolgáltatási teljes felelősséget vállalom, üzletemet a nagyérdemű fogyasztó közönség szíves partfogásába ajánlva maradok

Kaposvárott, 1900. évben tisztelettel

Klauber Ignác,

a LEDERER féle köszönbányák. Dunántuli kerületi vezérképviselője.

525

tkv. 1901.

Hirdetmény.

Alulírt kir. tkv. hatóság közhírré teszi, hogy A páti község telekkönyvei birtokszabályozás következtében az 1869. évi 3679. számú I. M. szabályrendelet értelmében átalakítottak és ezzel egyidejűleg másodszor ingatlanokra nézve, a melyekre az 1869. évi XXIX. — 1889. évi XXXVII. és 1891. évi XVI. t. czikkben a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. czikkben szabályozott eljárás, a tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottak.

E czélból az átalakítási előmunkálatok hitelesítése és a helyszíni eljárás A p á t i községben 1901. évi április hó 17. napjának d. e. 9 órákor vérsi kezdetét és következő napján folytatottatni fog. Ennek fogva felhívattak:

1) Az összes érdekelték, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazottjaik által jelenjenek meg és az új tkvi tervezet ellen nemaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő: mert a régi tkvek végleges átalakítása után a téves bevezetésből eredhetők kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2) Mindazok, a kik a tkvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitézött határnapon megkezdendő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3) Mindazok a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tkvi bekebelezésre alkalmas kitézések nincsenek, az átírássra az 1886. évi XXIX. t. cz. 15. 18. §. és az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 5. 6. 7. és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak, és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazol-

ják, avagy odahassanak, hogy az átruházó tkvi tulajdonos az átruházó létrejött a bizottság előtt szóval ismerje el és a tulajdon jog bekebelezésre engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogait az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is esznek: és végül:

4) Mindazok, akiknek jára tényleg már meg szűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyzve, ugy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett joguk törlesztését kezelmezzék, illetve hogy a törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől esznek.

Kelt Szigetváron, 1901. évi február hó 21-ik napján.

A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

VASÁRHLYI
kir. albró.

Gázkészülék Gyártási Vállalat

Mautner Adolf és Tsai

Budapest, V., Arany János-utca 5. sz.

Acetylen világítási berendezések

minden nagyságban.

Számos berendezés üzembn.

CALCIUM CARBID ELADÁS

minden mennyiség a legolcsóbb napi árrban.

Arjegyzék és költségvetések díjmentesen.

Szakképzett képviselők kerestetnek.

Számos elismerő nyilatkozat birtokában vagyunk.

A többek között berendezték:

Osv. gróf Batthyány Józsefné, nagybirtokosné Felbár

Dr. Almásy László, ügyvéd Jászberény

Dr. Polgár Sándor, ügyvéd Gyöngyös

Takarékpenztár Esztergom

Közszékháza Vellek

Bikfalvy Testvérek, kereskedő Zilah

Lóczy József és Tsa, likőrgyárak Besztercebánya

Trappista-kolostor Pejedor (Bosznia)

Posavina-szálló Broka (Bosznia)

Bosna-szálló Banja Luka (Bosznia)

Friedrich Sándor, vendéglős N. Palinka

Haut Keresztély, vendéglős Hódcsáh

Mezei Mór, vendéglős Munkács

Földváry István, vendéglős Uj-Gradiška

Frank Mária és Tsa, vasuti vendéglős Boglár

Vimmer Károly, vendéglős Bjelina (Bosznia)

Planer Ferencz, vendéglős Déva

König Miklós, vendéglős Zilah

Kazinczy-egylet Nyirbátor

Weiser Berthold, vendéglős L.-Sat.-Miklós.

Szénásy, Hoffmann és Társa

parisi és lyoni selyemgyári raktára

Budapest, IV., Bécsi-utca 4.

Tiszta selyem, sima liberty, minden színben mtrje 90 kr, Lyoni foulard és nyomatott pongle 65 krtól fölfebb. Tiszta selyem nyomatott liberty 110 krtól fölfebb. Louise, popeline-selym egészuhrákra minden színben. Louise-chiné, gaze chiné és soyause-chiné a legújabb kivitelben bluzok és egész ruhákra.

Minták vidékre kinyatra pontosan küldetnek.

Hirdetések

jutányos áron
felvétetnek

e lap

kiadóhivatalánál.

118901. szám.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kaposvári kir. törvényszék, mint esődbíróságnak 678. sz. 901. végzése folytán Pohl László kaposvári ügyvéd által képviselt Kohn Adolf karádi lakos vagyonbukott kereskedő czég esődtömegének leltározása alkalmával összesen 4181 kor. 92 fillérre becsült és a esődleltár 1—328, 405—542. sorszám alatt összeírt bolti cikkek és felszerelés a 329—404. sorszám alatt összeírt konyha és szobabutorok, koresmai berendezés, borok és boros edények nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a kaposvári kir. törvényszék 1751/901. p. sz. és a tabi kir. járásbíróságnak 1901. P.v. 22/3. számú végzése folytán Karádközségben vagyonbukott lakásán illetve tüz/ethelyiségében leendő eszközlésére:

1901. márcz. 11. napjának d. e. 11. és következő napjainak d. e. 9 órája határidőül kiűzetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi 60. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek a becsáron alól is elfognak adatni.

Tabon, 1901. márczius hó 2-án.

SCHMIDT KÁROLY,
kir. bírósági végrehajtó.

JOANNOVITS DÖME
BUDAPEST, IV. Váci-utca 25. sz.
A legújabb és legújabbakban készített forrása szőlőgömb, borszőlőgömb, csipke- és szőlőgömbök. Megszárazottak nagyban és kis mennyiségben.

SANTAL EGGER
hatékony fájdalomcsillapító a hátról szorított. Csak a törv. védett "Santal" márkával lehet készíteni. Ár 3 korona. Védőre 3 korona. 40 db. előlegezhető utánbérmentve. Készít: "MADON" gyógyszerár, Budapest, VI. Váci-utca 17.

KOSZVENYESCSUZ ellen
KRIEGER-FÉLE RÉPARATOR
mely a 6-8 éves korból 125 éves korig teljes gyógyulást idézett elő. 1 évig 2 korona. Férő: KÖRÖS-GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Kálvária-tér. Kapható minden előkelő gyógyszerárban.

DURATOR
Azt a cipőcsipő egyetemes bekenésével "Durator" el- tartón és tartóhatással lesz. Ár 1 bádogalacknak 48 2 korona. Pótlás 120 kor. beküldés után bérmentve. Készít: DURATOR-GYÁR, Budapest, V. Lipót-körút 3. KAPHATÓ MINDENÜTT.

PSERHOFER J.
vértisztító
labdacsal.
Orvosilag ajánlott legújabb házi készítésű és a közérzetet csökkenti. Csak akkor valódi, ha minden doboz fedelén a "PSERHOFER J." név látható.

Budapest legújabb látványossága a
BELVÁROSI KÁVÉHAZ
IV. Kilyó-ter 2. (Kisúti Törvényszék palotája.)
Készít: BELVÁROSI KÁVÉHAZ.

Vendéglátó és vendéglátó
KLIVÉNYI FERENCZ
vendéglátó előadó és konyha.
Budapest, VI. Andrásy-ut 39.
Küldő magyar konyha. Valódi tiszta borok és a világos "Fischbräu" egyedül kimeríti.

26 ÉV ÓTA
AZ ELISMERT LEGJOBB
MAGYAR BESZERZÉSI
FORRÁSA
MAUTHNER ÖDÖN
BUDAPEST
ANDRÁSSY-UT 23.
ÉS ROTTENBILLER-UTCA 33.
KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN
ÉS BÉRMENTVE.

ROSER
Készít: ROSER JÁNOS, igazgató.
Készít: ROSER JÁNOS, igazgató.

ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ
Készít: ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ.

A legjobb órákat
készít: **BRAUSWETTER JÁNOS**
Készít: BRAUSWETTER JÁNOS.

Oh jaj! Kétség, rekedtség ellen gyors és hatékony
EGGER-FÉLE MELLPASZTILLÁK
Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbadebó 50 fillér.
Készít: EGGER-FÉLE MELLPASZTILLÁK.

FRATELLI DEISINGER
küld Fiuméből vagy Triestből
4 1/2 kg. Cuba-kávé, válogatott
15 korona 30 fillérért
elváruva és bérmentve.
Készít: FRATELLI DEISINGER.

BENZIN-MOTOROK
és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági célokra
OSERS és BAUER gyárból
Készít: OSERS és BAUER.

Prodega
Készít: Prodega.

SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ
BUDAPEST VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 17.
Készít: SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
BUDAPESTEN.
Készít: CSÁSZÁRFÜRDŐ.

GOLIÁT MALÁTA-SÖR
Készít: GOLIÁT MALÁTA-SÖR.

Na órák! a haza.
Készít: Na órák! a haza.

OSZTÁLYSORSJÁTÉK.
Készít: OSZTÁLYSORSJÁTÉK.

Dr. Kovács I. egyet. orvos. rendel infektóban, Budapest, V. Váci-körút 48.

Dr. Róder és Társa, Kősterneburg.